

Сергієнко Т. І.

ORCID: 0000-0002-4654-9248

кандидат політичних наук, доцент,

доцент кафедри міжнародних відносин

та соціально-гуманітарних дисциплін

Дніпропетровський державний університет внутрішніх справ

м. Дніпро, Україна

ІМІДЖ КИТАЮ В УКРАЇНСЬКОМУ СУСПІЛЬСТВІ

Ключові слова: Китай, міжнародні арена, зовнішня політика, міжнародне середовище, зовнішньополітична стратегія, українське суспільство.

Актуальність обраної теми зумовлена тим, що російське вторгнення на територію України підірвало систему міжнародних відносин та основи регіональної та глобальної безпеки у світі, спровокувало хаос на континенті та нікому не принесло прибутку, включаючи Китай.

Двосторонні відносини між Україною та Китайською Народною Республікою мають давню історію і почалися ще в скіфську добу завдяки Великому шовковому шляху. До повномасштабного вторгнення Російської Федерації на територію України українсько-китайські відносини базувалися на економіці й не зачіпали політичних інтересів [1, с. 36]. Події, що сталися 24 лютого 2022 року, поставили під сумнів можливість подальшого сталого розвитку на європейському континенті та порушили військовий баланс сил у регіоні та вплинули на зміну конфігурацій, що відбулася після закінчення холодної війни.

Повномасштабне військове вторгнення Російської Федерації на територію України завдало потужного удару по всіх ланках економічної системи нашої держави. Зменшилися обсяги виробництва основних видів продукції, зокрема, що є основою експортного потенціалу України. Крім того, заблоковані порти і тим самим більша частка зовнішньої торгівлі [7, с. 80]. Зруйновано транспортно-логістичну, соціальну, маркетингову та інженерну інфраструктуру цілих регіонів. Відбувається відтік кадрів за кордон і часткове переміщення їх на захід країни, що тимчасово виключає сотні тисяч людей з активного економічного життя [2].

Однак під час зустрічі в Нью-Йорку 24 березня 2022 року Китай не визнав російське вторгнення агресією та утримався при голосуванні за резолюцію ООН «Гуманітарні наслідки агресії проти України».

Як зазначає голова правління Української асоціації китаєзнавців В. Холод: «Українські експерти покладали надії, що заяви лідера КНР щодо її активної ролі у припиненні війни та недопущення ескалації конфлікту будуть мати практичні кроки» [5].

Навіть після жакликих злочинів в Ірпені та Бучі, коли Київська область стала епіцентром подій для провідних світових засобів масової інформації, Китай не змінив своєї нейтральної позиції. Натомість Китай закликає сторони конфлікту вирішити проблему дипломатичним шляхом, і Пекін, готовий зіграти в цьому конструктивну роль. Так, у квітні офіційний Київ вирішив скористатися готовністю Китаю відігравати конструктивну роль у врегулюванні військового конфлікту. Як повідомив глава МЗС України Д.Кулеба, "Українська держава зробила пропозицію Китаю стати одним із гарантів безпеки". Також, Д. Кулеба заявив про сподівання, що Китай закликатиме Російську Федерацію до припинення вогню з погляду недопущення ескалації [3].

На сьогодні чіткої відповіді Пекіну досі немає, але обережні заяви китайської сторони свідчать про те, що він не готовий бути гарантом у тому вигляді, який пропонує Україна. Крім того, ми неодноразово були свідками того, як Китай намагався заступитися за Російську Федерацію і перекладав всю відповідальність за війну на Україну. Але він розуміє, що якщо він однозначно підтримує Росію, то вторинні санкції завдають дуже сильного удару по економічному потенціалу Китаю, тому балансує.

Маючи сьогодні величезний економічний потенціал, Китай не бере активної участі в гонці озброєнь, не вкладає величезні кошти в модернізацію і виробництво нової ядерної зброї, щоб наздогнати і перегнати Росію, США та інші країни, віддаючи перевагу більш мирним засобам реалізації своєї зовнішньої та оборонної політики [6, с. 199]. Керівництво Китаю своєю ініціативою створити співтовариство зі спільною долею людства вигідно відрізняється від інших країн, які інакше бачать світоустрій. На сучасному етапі Китайська Народна Республіка реалізує свою зовнішньополітичну стратегію, яка базується на уявленнях про бачення світового порядку, ролі Китаю в сучасних міжнародних відносинах і ролі США в майбутній світовій архітектурі та взаємодії з Вашингтоном як головним конкурентом за світову гегемонію. Пекін бачить новий світовий порядок як багатополярний і плюралістичний зі зростаючим впливом Китаю в ньому. Пекін підкреслює історичну відповідальність КНР на сучасному етапі різких змін у міжнародному середовищі та його відносної анархії [4, с. 6].

Тож, ми бачимо, що Китай займає не чийсь позицію, а позицію, яка відповідає його інтересам. Хороші відносини з Росією, безумовно, є пріоритетом для Китаю, тому він не підтримує режим санкцій проти

Росії і висловлюється проти них. Але попри це китайські компанії дотримуються режиму санкцій. Оскільки вони перебувають у глобальному середовищі, чії структури працюють у США, що може мати фінансовий вплив на добробут цих компаній.

Отже, усі перераховані факти разом із проголошеним нейтралітетом щодо війни, яку веде Російська Федерація проти України, порушуючи її територіальну цілісність, формують сьогодні негативний образ Китаю в українському суспільстві.

Література:

1. Арабаджиев Д. Ю., Сергієнко Т. І. Теоретико-методологічні засади моніторингу соціальної згуртованості та стійкості у сучасних реаліях України (на прикладі Запорізької області). *Регіональні студії*, 2022. № 30. С. 35–39.

2. Економіка війни та повоєнний економічний розвиток України: проблеми, пріоритети, завдання. URL: <https://www.prostir.ua/?news=ekonomika-vijny-ta-povojennyj-ekonomichnyj-rozvytok-ukrajiny-problemy-priorytety-zavdannya> (дата звернення 23.09.22).

3. Кулеба: Пропозиція Китаю стати одним із гарантів безпеки України – це знак поваги. URL: https://www.ua-football.com/ua/ukrainian/news/1651345981-kuleba-propoziciya-kitayu-stati-odnim-iz-garantiv-bezpeki-ukrayini-ce-znak-povagi.html?utm_source=ukrnet&utm_medium=cpc&utm_campaign=uanewsukrnet (дата звернення 11.11.2022).

4. Левитська-Доба Є. О. Політика США та КНР в Азійсько-Тихоокеанському регіоні : автореф. дис. ... канд. політ. наук: 23.00.04 / Левитська-Доба Євгенія Олегівна ; Чернівець. нац. ун-т ім. Юрія Федьковича. Чернівці, 2021. 18 с.

5. Погляд на майбутнє українсько-китайських відносин у короткостроковій перспективі. URL: https://lb.ua/blog/vita_golod/524361_poglyad_maybutnie.html (дата звернення 11.11.2022).

6. Сергієнко Т.І. Ключові характеристики зовнішньополітичних цілей Китаю на сучасному етапі. *Китайська цивілізація: традиції та сучасність* : матеріали міжнародної наукової конференції, 24 листопада 2021 р. Київ : Видавничий дім «Гельветика», 2021. С. 198–200.

7. Сергієнко Т. І., Куріс Ю. В. Консолідація українського суспільства в умовах військової агресії Російської Федерації проти України. *HUMANITIES STUDIES* : збірник наукових праць / гол. ред. В. Г. Воронкова. Запоріжжя : Видавничий дім «Гельветика», 2022. Випуск 11(88). С. 79–86.